

Усім благ

«Через війну благодійність стала частиною юридичної місії нашої правничої групи»

НАГОЛОШУЄ АРТЕМ ШАМРАЙ, КЕРУЮЧИЙ ПАРТНЕР ПРАВОВОЇ ГРУПИ DOMINANTA

АРТЕМ ШАМРАЙ

Народився 18 жовтня 1981 року в місті Жмеринка Вінницької області. У 2003 році закінчив Академію муніципального управління, кваліфікація — юрист. Випускник міжнародної програми державного управління Сінгапурського університету Лі Куан Ю (2020 рік). У 2003—2010 роках працював в ЮФ «Правовий захист регіонів». У 2010—2016 роках — керуючий партнер правової групи DOMINANTA. З лютого до грудня 2016 року — директор КП «Київтранспарксервіс». Із 2017 року — керуючий партнер правової групи DOMINANTA. У 2020 році отримав свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю. Член АПУ, ААУ, ІВА. Співголова Міжнародного благодійного фонду «Українсько-німецький гуманітарний фонд».

групи DOMINANTA і почала працювати в благодійному та гуманітарному напрямі у режимі 24/7. Тобто благодійність стала частиною юридичної місії нашої правничої групи.

— Яким досвідом тоді вважаєте за потрібне поділитися? Також із погляду, можливо, якихось юридичних аспектів.

— Одним із головних напрямів нашої роботи стало залучення представників закордонного бізнесу до процесу підтримки українців. Фактично ми займалися організацією міжнародних гуманітарних місій, і зараз теж продовжуємо це робити. Така діяльність вимагає, по-перше, знання іноземної мови, по-друге, знання особливостей законодавства країни, з представниками бізнесу якої будеється співпраця. По-третє, необхід-

ні навички роботи з міжнародними громадськими організаціями, бо саме вони часто є посередниками або ж учасниками наших проєктів. Що ж до юридичних аспектів, то вони, як правило, стосуються співпраці з прикордонниками, митниками, міжнародними перевізниками.

— Наскільки українське правове поле в цілому проволонтерське? Як ви оцінюєте поточні законодавчі ініціативи? Що потребує подальшого вдосконалення?

— Є такий вислів «Хочеш миру, готуйся до війни». Та про його значення, думаю, мало хто з нас розмірковував, допоки ми справді не зустрілися з війною.

Тож і наше правове поле не було готове до всіх викликів воєнного стану.

Наприклад, у нас «офіційним» волонтером, на якого поширюється дія Закону України «Про волонтерську діяльність», вважається лише особа, що уклала з неприбутковою організацією договір про провадження волонтерської діяльності. Однак насправді волонтерством часто займаються люди, які не мають таких договорів. Їх, по суті, треба назвати тоді «тіньовими» волонтерами? Але ж це не так. Бо на практиці діяльність таких осіб, як правило, навпаки, максимально відкрита, збори коштів публічні, звіти регулярні. І головне — їх знають особисто та довіряють їм сотні й тисячі українців.

Ну і треба розуміти: волонтер — це не просто тут взяв, там віддав. Це системний підхід, пошук допомоги, використання власних активів і ресурсів, організація логістики, склад, пакування та фасування, перевірка, кому і як передати, і це багато-багато всього.

Інший приклад. Правове поле волонтерства, скажімо так, зразка 2014 року передбачає, що волонтер повинен отримати від військових акт прийняття-передавання наданої допомоги, який (увага!) має підписати комісія з кількох людей. Хто і як може їх зібрати в умовах таких активних бойових дій, які відбуваються зараз?

Насправді з юридичної точки зору ми маємо ще достатньо прогалів, які потребують врегулювання. Але мені здається, що держава сьогодні більш відкрита до співпраці з народом, волонтерами, юристами, ніж будь-коли раніше. Тож і останній законопроект на підтримку волонтерства, який ухвалювався буквально два місяці тому, розроблявся за безпосередньої участі волонтерів та експертів громадських організацій.

— Періодично ми чуємо про викриття тих чи інших псевдоволонтерів. Які ваші рекомендації: як убезпечитися від шахраїв?

— На жаль, люди, які вирішили заробити на війні, існують. Тому найпростіше

правило — мати справу тільки з перевіреними контактами (організаціями, фондами).

Якщо ж перевірених особисто контактів немає, то за допомогою таких юридичних інструментів, як YouControl чи OpenDataBot, легко відстежити історію будь-якої організації, діяльність її засновників, перевірити контакти, наявність судових справ, виконавчих проваджень тощо.

Це дасть змогу впевнитися в надійності ГО або фонду, перш ніж робити пожертву, переконатися, що це не «однорідка».

— Ви сказали, що робота вашого Українсько-німецького фонду триває. На яких проєктах ви зосереджені?

— Нині це переважно адресна гуманітарна допомога конкретним багатодітним родинам, сім'ям військовослужбовців, малозабезпеченим, переселенцям, що опинилися в складних життєвих обставинах, звісно, дитячим будинкам. Не оминаємо увагою і тваринок. Реалізуємо ми все це завдяки напрацьованим надійним контактам із низкою українських і закордонних громадських організацій та місцевих волонтерів.

— Якою ви бачите місію юридичного ринку та вашої компанії зокрема після нашої перемоги? Чи стануть напрацьовані міжнародні зв'язки в пригоді в процесі повоєнного відновлення України?

— Після перемоги, впевнений, наша компанія, крім професійної діяльності, продовжить реалізовувати свою соціальну місію.

Вже сьогодні ми починаємо працювати з питаннями відшкодування збитків, завданих людям та підприємцям війною, релокації бізнесу, трудовими питаннями. А після перемоги цю діяльність буде значно розширено. Йдеться, зокрема, й про міжнародний рівень. Тут у пригоді стануть наші напрацювання та зв'язки з іноземними громадськими організаціями, фондами й партнерами.

Крім того, маємо плани щодо захисту інтересів постраждалих від війни українців у ЄСПЛ.

Якщо говорити глобально про місію юридичного ринку після війни, то вона формуватиметься у відповідь на запити нашого суспільства. А оскільки основний запит, який уже сформувався серед українців, — це запит на справедливість, а відповідно, і на справедливе й невідворотне покарання країни-агресора, то всі українські юристи, впевнений, працюватимуть у цьому напрямі. Віра надає сил, які потрібні для відбудови нової успішної країни.

— Війна внесла корективи в роботу всіх українських компаній, і юридичний ринок не став винятком. Яких змін знала ваша робота й діяльність компанії в цілому?

— Кардинальних, якщо коротко. Війна змінила кожного з нас, і мені здається, що це назавжди. Ми вже не зможемо бути такими, як раніше, після всього побаченого та пережитого. І в нашій роботі як юристів починаючи з 24 лютого теж відбулося багато важливих змін. Ми продовжували консультувати всіх своїх клієнтів, але не тільки з питань, скажімо так, попередніх, а й з питань волонтерської та благодійної діяльності зокрема.

— Тобто ваші клієнти після початку війни змінили свій профіль?

— Як і більшість населення нашої країни. Кожен, хто мав змогу допомогти, домовитися про допомогу, доставити допомогу, нагодувати чи розмістити переселенців або ж забезпечити амуніцією військових, робив це. І в такій діяльності є низка юридичних аспектів. Починаючи від реєстрації в реєстрі волонтерів і завершуючи правилами оформлення гуманітарного вантажу. Оскільки ми самі як компанія за лічені дні від початку війни буквально перетворилися на благодійний фонд, то консультували всіх безпосередньо із власного практичного досвіду. Консультували — звісно, на безкоштовній основі — і всіх волонтерів, які також до нас зверталися. Складнощі у них вистачало, особливо в перші місяці через незнання законодавчих нюансів чи відсутність, наприклад, досвіду роботи з митницями.

— Ідеться про реальний благодійний фонд?

— Авжеж. Співзасновником Українсько-німецького гуманітарного фонду я особисто став понад десять років тому. Разом із німецьким партнером-однодумцем Райнером Лінднером усі ці роки ми займалися переважно підтримкою освітніх і соціальних програм, програм із розвитку спорту для української молоді. Та з 24 лютого команда Українсько-німецького гуманітарного фонду поповнилася всім колективом нашої правової